

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ-СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Муртузова У., магістрант

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Л.О. Чернишова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

На міжнародному ринку процес формування капіталу, оптимізація його структури, встановлення раціонального співвідношення різних джерел фінансування та якість управління капіталом набувають особливого значення. Адже зниження витрат виробництва, підвищення віддачі від інвестицій, а також прискорення кругообігу й обороту капіталу, що призводить до підвищення доходів підприємства у міжнародному бізнесі, можливе при ефективному формуванні структури капіталу.

Структуризація капіталу підприємства, що діє на міжнародному ринку, дозволяє провести як якісну, так і кількісну оцінку капіталу, а також охарактеризувати ефективність його використання. Аналіз капіталу підприємства є найважливішим етапом у відтворювальному процесі та вдосконаленні якості капіталу.

У міжнародному бізнесі при формуванні структури капіталу підприємства необхідно враховувати ряд особливостей: відповідність політики фінансування підприємства стратегічним завданням, зростання ринкової вартості активів підприємства за рахунок операцій, укладених у сфері залучення капіталу. Оптимальна структура капіталу підприємства повинна відповідати основним цілям і завданням у сфері фінансування підприємства, забезпечувати мінімальні витрати на її формування. Разом з тим, цілі повинні бути взаємопов'язані зі стратегічною метою формування фінансової структури капіталу підприємства, що є суб'єктом міжнародного бізнесу. Вона повинна передбачати вибір такої структури капіталу, яка за найнижчою вартістю сприятиме підтримці стабільних дивідендів і доходів, збагатить акціонерів. Іншими словами, оптимальна структура капіталу повинна зводити до мінімуму середньозважену вартість капіталу підприємства і підтримувати кредитну репутацію підприємства на рівні, який дозволяє залучати нові капітали на прийнятних умовах на міжнародному ринку.

При формуванні оптимальної структури капіталу підприємствам у міжнародному бізнесі необхідно враховувати вплив низки суб'єктивних та об'єктивних чинників. Сукупність цих чинників доцільно класифікувати за місцем виникнення та характером впливу (табл. 1).

Таблиця 1 – Чинники впливу на формування оптимальної структури капіталу підприємства в міжнародному бізнесі

Чинники зовнішнього середовища	Чинники внутрішнього середовища
<i>Інституційно-правові</i>	
<ul style="list-style-type: none"> – закріплені у законодавчому порядку різних країн вимоги щодо розміру та порядку формування окремих елементів власного та позикового капіталу підприємства; – закріплені у законодавчому порядку різних країн вимоги щодо розміру власного капіталу підприємства при здійсненні окремих видів діяльності; – вплив зовнішніх стейкхолдерів; – ефективність правової системи, захист прав власності на міжнародному ринку тощо; – агентські конфлікти та ступінь захищеності керівництва; – рівень криміналізації та корупції. 	<ul style="list-style-type: none"> – закріплені у статутних документах вимоги щодо розміру та порядку формування власного та позикового капіталу підприємства; – закріплені у статутних документах методи управління підприємством.
<i>Соціально-економічні</i>	
<ul style="list-style-type: none"> – інвестиційний клімат країни; – темпи економічної динаміки на міжнародному ринку; – економічна та фінансова політика; – діюча система оподаткування; – рівень інфляції в різних країнах; – рівень розвитку та кон'юнктура міжнародного фондового і кредитного ринків; – доступність ресурсів фінансового ринку для підприємств; – різноманітна привабливість джерел фінансування; – рівень корпоративного управління в країнах; – соціальна стабільність в різних країнах. 	<ul style="list-style-type: none"> – характеристики підприємства, що пов'язані з його галузевою, територіальною та структурною специфікою; – стадія життєвого циклу; – концепція економічного розвитку, тип фінансової політики (агресивний, помірний, консервативний); – планові темпи економічної динаміки; – розмір капіталу підприємства, наявна структура капіталу та активів; – ризики господарської діяльності та фінансовий стан підприємства; – характер попиту на продукцію та стабільність отримання доходу. – рівень та якість корпоративного та фінансового управління й контролю.

Отже, оптимізація структури капіталу надає керівництву підприємств можливість вирішувати завдання, формувати управлінські дії на основі глибокого аналізу міжнародного середовища, в якому функціонує підприємство.